

STARÉ LETOPISY ČESKÉ

STARÉ LETOPISY ČESKÉ=SLČ

Soubor kronikářských a analistických textů.

Většina autorů neuvedla své jméno=anonymní.

Původní název: Staří letopisové čeští od roku 1378 do roku 1527 čili pokračování v kronikách Přibíka Pulkavy a Beneše z Hořovic z rukopisů starých vydané.

Název Staré letopisy české zavedl František Palacký, který byl prvním editorem

Dochováno přibližně 35 rukopisů, jež jsou pojmenovány podle písmen abecedy.

Rukopisy vypovídají o husitské, poděbradské a jagellonské.

Vznik a vývoj

Výchozí text vznikl v roce 1432 na Starém Městě Pražském, autor je anonymní měšťan.

Navazoval na Kroniku českou a ve stručnosti popsal události z let 1419 až 1432.

Podnětem k tvorbě díla se nejspíše stala bitva u Domažlic.

Zápisy pro velkou oblibu byly přeloženy do češtiny a prodlouženy do roku 1440.

Následně byly psány deníkové záznamy až po roku 1448.

V období národního obrození Josef Dobrovský se pokusil o vědecké zpřístupnění SLČ=>

vydal text A, poté se obrátil na Františka Palackého, aby vytvořil celé vydání SLČ.

Palacký shromáždil 17 rukopisů, jež označil písmeny A-M. Poté přidal ještě dva N a O.

Další badatelé SLČ: Josef Vítězslav Šimák, František Ladislav Čelakovský nebo Josef Emler.

Autoři

Autoři jsou většinou anonymní z řad vzdělaných měšťanů (úředníci, univerzitní vzdělanci).

Letopisy jsou napsány latinsky, ovšem každý text má odlišnou úroveň jazyka=záleželo na vzdělanosti autora, proto překlady obsahují množství chyb.

Autoři navazovali na své předchůdce a jejich tvorbu upravovali. Vkládali vlastní poznámky a vzpomínky. Velké množství textu pochází z doslechu.

Pražská a Hradecká větev.

Významnější autoři: Jan Krušina, Matěj Louda z Chlumčan, Matouš z Chlumce, Vavřinec z Březové.

Jádro starých letopisů českých

Jádro je tvořeno texty CT1 (Chronicon Treboniense = Třeboňská kronika) = latinské texty, díky kterým si lze udělat představu o původním textu SLČ.

Text Q=Český překlad CT1

Text A=považováno za překlad původního textu, ovšem v porovnání CT1 rozdílný začátek a konec

Edice

ČERNÁ, Alena, ČORNEJ, Petr, KLOSOVÁ, Markéta (eds.): Staré letopisy české. FRB SN II, Praha 2003.

Doporučená literatura

ČORNEJ, Petr: Tajemství českých kronik: Cesty ke kořenům husitské tradice. Praha 1987.